

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-856233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק טורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זצ"ל

עלון מס' 601

משכיל לדוד

פרשת תרומה

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

יסוד ההכנה לקראת התפילה

"ויקחו לי תרומה וגו' זהב וכסף ונחושת" (שמות כ"ה. ב, ג).

בפרשתנו זו מרמז הקב"ה יסוד גדול מאד: יסוד הכנה לתורה ולתפילה.

אדם בבואו להתפלל, צריך להתכונן לתפילה מתוך קדושה וטהרה ממש. עליו לטהר את כל רעיונותיו מכל נדנדוד וטירדה ולהתפלל כדבעי. ואת זה מלמדנו בוראנו: ראשית כל, על הניגש להתפלל, עליו לקחת במחשבתו את כל הכסף וענייני העולם הזה וליתנם לי, לתת אותם להקב"ה. דהיינו, על כל אדם לברר בדעתו שכל ענייני הפרנסה ושאר ענייני העולם הזה שייכים אך ורק לי ובאים מאיתי, ואין שום כוח בעולם מלבדי הנותן לאדם את הצטרותו.

ואם כן, בגשתו לתפילה, עליו לטהר את רעיונותיו ולברר אצל עצמו שיימך ויבטח בבורא שיתן לו כל הצטרותו, כפי הנדרש לו ממש ולא יחסר לו מאום. ואם ינהג כן, רק אז יוכל לגשת בלב רגוע ובטוח לבניית המשכן לתפילה. שהרי התפילה הינה בעצם בניית המשכן להקב"ה, כי אדם שמתפלל כדבעי, בלב מלא ובכוונת הדברים זוכה להמשיך את השראת השכינה עליו והוא בונה את עצמו משכן לבורא.

ורמז לדבר; משכ"ן אותיות נמש"ך. כלומר, בהכנה ראויה כזאת ממשיך את הקדושה מלמעלה עליו והופך למשכ"ן להש"ת, וכי אז השכינה שורה בתוכו ממש. אחר ההכנה כדבעי, זוכה האדם לתפילה הראויה, ולבנין המשכן.

ואף גם זאת, לא רק בהכנה לתפילה צריך האדם לבנות משכן להקב"ה, אלא גם בלימוד התורה יש את הענין של בניית משכן להשם השי"ת מתוך הכנה ראויה לשמה. דהיינו, הנכנס לבית המדרש להגות בתורה הקדושה, צריך גם הוא לעשות הכנה טובה כדי שיוכל לבנות משכן להקב"ה. דהרי בבית המדרש ממשיך גם כן את השראת השכינה ומכין מקום לבורא. באשר, כל רגע ורגע שזוכה להגות בתורה בונה עוד נדבך ועוד אדן בביתו של הקב"ה. משום הכי, גם כשאדם בא לבנות בית זה, כשהולך להכנס לבית המדרש ללמוד, עליו להתכונן בקדושה ובטהרה ממש, להסיח דעתו מכל טרדות וענייני העולם הזה. ויקחו לי תרומה, זהב וגו' - לקחת את כל ענייני הזהב והכסף ולתנם בדעתו לי, לבורא יתברך. ויברר בדעתו ובנפשו בצורה ברורה שאינה משתמעת לשני פנים, כי רק הבורא יתברך דואג וימשיך לדאוג לכל צרכיו, ואז אין לו מקום כלל לדאגה.

ואמנם אז, כשיפנה ליבו מכל וכל, יכנס ללמוד תורת השם הקדושה, בשמחה בקדושה ובטהרה, ויבנה בכל רגע ורגע משכן, בית מקדש מעט, בית לבורא יתברך. שהרי כבר אמרו חז"ל (מגילה כט.) כי בית המדרש נקרא בזמנינו בית מקדש מעט. וזהו דבר ה': זכרו שכל הכסף והזהב שלי הוא, ולכן אל תדאגו, כי אני את אוצרותיכם אמלא, רק

שבו ותלמדו. ועל ידי זה יקויים בכם (שמות כ"ה ח') "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". וכאשר מבארים אנו את ענין בנין המשכן כהכנה לתפילה ולתורה, הרי שאפשר להוסיף בזה רעיון נוסף להכנה הנדרשת לתפילה ותורה, על פי דברי מרן החידושי הר"ם מגור זיע"א, ביקש הקב"ה מאת בני ישראל "ויקחו לי תרומה", אלא תנו לי צדקה כענייני בפתח. ונבין איפוא מדוע באמת ביקש ה' תרומה כענייני בפתח.

ובביאורם של דברים. תרומה זו כוונתה לצדקה שקודם התפילה ולימוד התורה. ואם בא עני קודם התפילה או קודם לימוד התורה ומבקש צדקה, עלינו לחשוב מעט: ומה בורא כל העולם, שכל הנברא הוא שלו, בא ומבקש תרומה מבני ישראל כענייני, עני זה המבקש כאן לפנינו צדקה, וודאי שנתעורר ברחמים עליו ונמלא מבוקשו וניתן לו תרומה, וכך נהיה מוכנים כדבעי לגשת לתפילה ולתורה, לבנין המשכן. וכבר ידוע מה שאמרו חז"ל (בבא בתרא י.) דיש ענין גדול לתת צדקה קודם התפילה, כמו שנאמר (תהילים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך".

ואם כן, יהיה פירוש הפסוקים כך: "ויקחו לי תרומה", תנו את הצדקה לי, לעני המרמז על שמי ממש. דהרי כל אדם נברא בצלם אלוקים, כמו שנאמר (בראשית ט' ו') "כי בצלם א-להים עשה את האדם". ואם כן, כשעני זה דופק בפתח הרי זה כמו שאני עצמי [הקב"ה] נמצא כאן, ולכן עליכם לתת לו. אם כן, הרי שבעצם הנתינה לעני תקיימו "ויקחו לי תרומה" - נתינה להקב"ה ממש. ואחר כך "ועשו לי משכן", הכוונה לגשת לתפילה.

ואפשר להוסיף רמז נוסף, דהעני רמז לשמו יתברך, שהרי אדם בגימטריא מ"ה, ושם הוי' הקדוש במילוי אותיות אלפ"ן גם כן בגימטריא מ"ה (זה"ק ח"א כה:). ואם כן כשאדם עני עומד בפתח, הרי שם הוי' הקדוש עומד בפתח. אם כן תנו לו תרומה. נמצאתם מקיימים ויקחו לי תרומה להקב"ה ממש, ואחר כך תוכלו לבנות לי בית תורה ותפילה.

ואם נכונים דברינו, הרי שלפי זה מובנת הסיבה מדוע בחר הקב"ה לבקש תרומה מבני ישראל כמו עני בפתח ולא כמצוה. כיון שהקב"ה הוא כמו עני המבקש צדקה, ולכן יש לעשות את המצוה כדבעי, וכי כך יוכלו להגיע לבחינה של "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

ואחרי שנכין את עצמנו כראוי, וניגש להתפלל וללמוד כשליבנו לב טוב ומידות טובות, לאחר הכנה ראויה, ולאחר מתן צדקה לעני, נהיה ראויים להשראת השכינה, ונזכה לבנין המשכן בתוכנו ולהשראת השכינה עלינו.

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת תרומה, ב' אדר תשע"ב

ירושלים	תל אביב	באר שבע	
16:58	17:15	17:17	הדלקת נרות
18:09	18:07	18:09	מוצאי שבת
18:49	18:45	18:48	רבינו תם

הילולא דצדיקא

- ב - רבי בן ציון רבין, הרב הראשי ליהודי בוכרה
- ג - רבי אליעזר די אבילא זיע"א, רבי ישעיה אזולאי, סב החיד"א
- ד - רבי לייב שרה"ס, מח"ס "מגן גבורים"
- ה - רבי יוסף ידיד הלוי, מח"ס "ימי יוסף"
- ו - רבי ישעיה אזולאי, סב החיד"א
- ז - משה רבינו ע"ה
- ח - רבי יוסף ידיד הלוי, מח"ס "ימי יוסף"

**"ויקחו לי תרומה
מאת כל איש אשר
ידבנו לבו"** (שמות כה. ב)

מהלך בהיר לכל עסקי הצדקה, מביא בספר "בית הלוי" הגאון רבי יוסף דב הלוי סולובייצ'יק זצ"ל: לאמיתו של דבר, מה שיש לו לאדם בממונו הוא רק אותו חלק שנותן לצדקה. ויתכן שיהיה לו לאדם ממוון הרבה, אך לאמיתו של דבר אין זה נחשב בכלל כממוון שלו, אלא רק ממוון ש"מופקד" אצלו מאת בורא העולם. רק אותו סכום שנותן לצדקה זהו שלו ממש.

רעיון זה מצוי כבר בגמרא, במסכת בבא בתרא (דף יא.):

"מעשה במונבו המלך, שבזבז אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת, וחברו עליו אחיו ובית אביו ואמרו לו; אבותיך גנזו והוסיפו על של אבותם, ואתה מבזבזם? אמר להם; אבותי גנזו למטה, ואני גנזתי למעלה. שנאמר 'אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף'. אבותי גנזו במקום שהיד שולטת בו, ואני גנזתי במקום שאין היד שולטת בו. שנאמר 'צדק ומושפט מכון כסאך'. אבותי גנזו דבר שאין עושה פירות, ואני גנזתי דבר שעושה פירות. שנאמר 'אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו'. אבותי גנזו אוצרות ממוון, ואני גנזתי אוצרות נפשות. שנאמר 'פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם'. אבותי גנזו לאחרים, ואני גנזתי לעצמי. שנאמר 'ולך תהיה צדקה'. אבותי גנזו לעולם הזה, ואני גנזתי לעולם הבא. שנאמר 'והלך לפניך צדק כבוד ה' יאספך'."

הרי לנו שמונבו המלך בחכמתו ידע להיכן לנתב את האוצרות הרבים שהגיעו לידו, כשהמטרה היתה ידועה לו מראש "ואני גנזתי לעצמי". נמצא אפוא, שהנתינה שהאדם נותן ומפריש מממונו לעסקי צדקה - היא בעצם לקיחה לעצמו, לטובתו האישית. ומה מתאים יותר להורות לבני ישראל ש"ויקחו" לי תרומה. יקחו ולא "יתנו". הגאון רבינו יוסף חיים מבגדד זצ"ל, בעל ה"בן איש חי", המחיש רעיון זה במעשה שאירע אצל מלך ספרד ששאל את השר דון יצחק אברבנאל: "כמה ממוון יש לך?" השיב לו השר: אדוני המלך, ברשותי מאה אלף דינרים! כעס המלך ואמר לשר: "שקר אתה דובר! הלא רק קרקעותך בעצמן שוות חמש מאות אלף דינרים, וכל זאת מלבד כסף מזומן ורכוש רב שברשותך". ענה לו השר: "אדוני המלך שאל אותי כמה ממוון יש לי, ועל כך השבתי לו את כל האמת. והאמת היא שהקרקעות, הכסף והרכוש הרב שהזכיר המלך, הם אינם שלי. כי מי יודע מה יהיה בעוד רגע. אולי אני לא אחיה בעוד שעה. שמא הרכוש לא יתקיים. אולי המלך יחרים את רכושי. מה שאמרת לי למלך, זה הוא הסכום הכולל שנתתי לצרכי צדקה. כסף זה - ודאי שלי הוא!"

משל למה הדבר דומה? לאב ששאל את בנו הקטן: "בבתינו ירדו

עשרה עופות וחנו על הגג. בא ציד, ירה והרג ארבעה מהם. הגד נא לי כמה ציפורים נשארו על הגג?" ענה הילד: "נשארו שש". אמר האב: "טעית בני. אם ירה הצייד ברובהו, התעופפו כל הציפורים מקול היריות ולא נשארו על הגג אלא אותם הארבע ציפורים שמתו... כך בדיוק הוא הענין בממונו של אדם. כספו וזהבו וכל רכושו, היום הם ברשותו ומחר יתעופפו חלילה, או שהוא ילך מהם, ואין מלוין לו לאדם כספו וזהבו אלא מצוותיו ומעשיו הטובים. אך ממוון אחד הוא שלו לנצח: הכסף שפיזר לצדקה ולהחזקת תורה! את מצות הצדקה, רואה הגאון רבי משה לונדינסקי זצ"ל, במבט מעניין ומקורי וכך הוא היה אומר: "הרי לעולם כספם של העניים מופקד בידם של העשירים. ולמעשה עושרו של העשיר שייך לעני. כך שלמעשה כשהעני ניגש לעשיר לבקש ממנו נדבה, אינו אלא בא לגבות את כספו וחובו מיד העשיר, אלא שלעני נגרמים קשיים בדרך גביית חובו, שכן העשיר לא פורעו בבת אחת אלא פרוטות פרוטות..."

לשם שמים בלבד

לאחר בקשת הלקיחה, מדגיח הקב"ה שהלקיחה תהיה "לי". וזאת מפני שאדם העובד את ה' יתברך מתוך חשבונות של עצמו ולא לשמו יתברך, הרי שאין עבודתו שווה ולא כלום.

משל למה הדבר דומה? כותב על כך רבי יעקב יוסף מאוסטראה זצ"ל: משל ליהודי אחד הרוצה להקים בית כנסת בממונו שלו. אין להעלות על הדעת שיקים את בית הכנסת כמו ידיו, שהרי איננו בנאי ולא אדריכל וכיוצא בזה. אלא כיצד הוא עושה? מחפש לו מומחים לענין, והם בונים את בית הכנסת והוא משלם את שכרם.

עכשיו נשאל את עצמנו: מיהו בעליו של בית כנסת זה? הפועלים שהקימוהו מן המסד ועד הטפחות, או בעל הממוון שהתנדב בכספו להקימו?

בודאי ובודאי שבית הכנסת לא ייקרא על שם הפועלים שעבדו וקבלו את שכרם, וכל עיקר עבודתם היתה לשם קבלת השכר בלבד, אלא על שם נותן הממוון שכל כולו לא נתכוון אלא בכדי להקים את בית הכנסת - בית מקדש מעט.

כך הוא לענינינו: האדם המצווה ועושה את המצווה, לא כדי לעשות נחת רוח למי שאמר והיה העולם אלא להנאת עצמו הוא מתכוון, כגון שישבחוהו בני אדם או יוחזק כאדם מהימן ורודף צדקה, או משום נגיעות אישיות אחרות. הרי מצווה זו שקיים אף על פי שמצווה היא מכל מקום מעורב בה חלק מן הרע, ואינה נחשבת כמצווה שלימה לפני ה' יתברך.

ועל כך אמר הכתוב: "ויקחו לי תרומה". כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: אם אתם לוקחים תרומה, קחו נא "לי" לשמי. שכוונתכם בעשיית מצוות הצדקה תהיה אך ורק כדי לעשות נחת רוח למלכו של עולם ולא להנאתכם הפרטית. ואז תהיה המצווה שלימה לפני.

la parution d'un nouveau joyau de Torah

Le Kéréme David
sur les Pirke Avot

C'est avec une grande joie que nous vous annonçons!

Le Kéréme David
sur les Pirke Avot

תולה ארץ על בלימה

נצור לשונך

קצרה היריעה

כמה נואלים הם האנשים שדרכם לדרוש מחבריהם שיספרו להם מה דיבר עליהם פלוני, ואף שאין להם שום תועלת בידיעת דבר זה, וכשאינם רוצים לספר להם מפצירים בהם הרבה עד שמגלים להם מה דיבר עליהם אותו פלוני דברי גנאי, וכששומעים זאת מקבלים את הדבר כאמת גמורה, ונעשים שונאים גמורים. וקצרה היריעה מלהכיל את גודל הקלקולים וחשבון ה'לאוין' וה'עשין' שרגילים אנשים אלו לעבור במעשים אלו.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

**"וערות אילים
מאדמים וערות**

**תחילים ועלי שליט"א."
(שמות כה. ה.)**

אומר היה רבי מאיר: תחש שהיה בימי משה - בריה בפני עצמה היה, ולא הכריעו בה חכמים אם מין חיה הוא אם מין בהמה הוא, וקרן אחת היתה לו במצחו. ולפי שעה נזדמן לו למשה, ועשה ממנו משכן ונגנז (שבת כח, ב). ובירושלמי מפורש (שבת ב, ג) כמין חיה טהורה ברא הקב"ה למשה במדבר, כיון שעשה בה מלאכת המשכן, נגנזה.

ושמעתיה להקשות מפי הרה"ג רבי חיים וואלקין שליט"א: מה ראה הקב"ה לברוא בריאה חדשה לצורך המשכן בלבד, שמא היה העולם חסר עורות עד שהוצרך המקום לברוא בריאה חדשה? ועוד אמרו רבותינו ז"ל: לא היה העולם ראוי להשתמש בזהב, ולמה נברא בשביל המשכן ובשביל בית המקדש. ואף הארזים ראויין

לחדש את עבודת ה' בכל יום!

היו להגנז, ולא נגנזו. אמר ר' חנינא לא היה העולם ראוי להשתמש בארזים, אלא לא נבראו אלא בשביל המשכן ובשביל בית המקדש (שמי"ר לה, א).

ואף כאן נשאל ונתמה: מה בין תחש שנברא לצורך שעה בלבד, ולבסוף נגנז, לבין זהב וארזים שנבראו לצורך המשכן ולא נגנזו? ונראה לבאר לפי מה שביארנו כבר, שלא ציוה הקב"ה למשה לעשות משכן, אלא בכדי שילמדו ממנו ישראל כיצד יש לעבוד את ה', ויהיו נכנסין אליו כל שעה, כי אין תורתו של אדם מתקיימת אלא כשהוא לומד בבית המדרש וכמו שאמרו (ירוש' ברכות ה, א) ברית כרותה היא. היגע בתלמודו בבית הכנסת, לא במהרה הוא משכח. ואמרו רבותינו (ברכות ו, א) אין תפלה של אדם נשמעת, אלא בבית הכנסת שנאמר "לשמוע אל הרנה ואל התפלה" - במקום רנה שם תהא תפלה, ופירש רש"י: במקום רנה, בבית הכנסת ששם אומרים הצבור שירות ותשבחות, בנעימת קול ערב.

הלכך לא ברא הקב"ה בריאה חדשה בשאר כל מקום אלא לצורך בנין המשכן בלבד, והיה המקום מבקש להורות להם לישראל, כשם שאני בראתי בריאה חדשה בשביל המשכן, כך אתם צריכים לחדש את עצמכם כל יום, ולא תהא עבודתכם היום כפי שעבדתם אותי ביום האתמול, אלא עבודתכם צריכה שתהא חדשה בכל יום.

מן המעין

כסידורו. בזמן שהוציאו את הלחם, היה חם כבשעה שהכניסוהו. כאשר ישראל היו בעזרה ולחם הפנים היה חם, ביקשו להציג בפני ישראל את חומו. לכן הגביהו אותו ואז ראו כל הנוכחים את האדים שעולים ממנו וידעו שהלחם היה חם. דבר

זה, כותב בספר "דברי מרדכי", בא לרמוז לנו שעבודת ה' צריכה להיות בהתלהבות ובחום הלב. זוהי חיבתם של ישראל, העובדים את השי"ת בחום ובהתלהבות תמיד.

חיים בפרשה

ממשנתו של רבינו חיים בן עטר זיע"א

בעל אור החיים הקדוש

"ואת המשכן תעשה עשר יריעות" (כו. א.)

רמז בזה כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, לומר ששקול המשכן ככל העולם כולו (במדב"ר יב) שנברא בעשרה מאמרות. גם זכות לישראל בו כאילו קיימו העשרה מאמרות שבהם נברא העולם.

עוד נתכוין בסדר מצוה זו של יריעות שש, ושל יריעות עזים, שבשל שש ציוה עשרה, ושל עזים ציוה עשתי עשר. עוד ציוה שיחבר חמש יריעות לבד, וחמש יריעות לבד, וכן בשל עזים ציוה לחבר שש לבד.

וטעם הדבר הוא כי רשם ה' שמו הנכבד ביריעות, וציוה כי כולן יהיו רחבן ארבע, בין של שש בין של עזים, כנגד ארבע אותיות של שם הוי"ה.

"ויקחו לי תרומה" (כה. ב.)

אמר על כך רבה של לובלין, הגאון מהר"ם שפירא זצ"ל: הצדיקים יודעים כמה פעולות טובות אפשר לפעול בממוץ; להחיות בו נפשות, להחזיק בני תורה, להקים מוסדות תורה - דברים שאי אפשר לעשותם בעזרת הגוף בלבד; ולפיכך מחבבים הם את הממוץ יותר מגופם.

לעומת זה, בעלי התאוה שמבזבזים את כל ממונם רק לשם תענוגות הגוף, הרי לגביהם כל עצם הממוץ אינו אלא בשביל הגוף, וממילא חביב עליהם גופם יותר מממונם.

"ועשית כפרת זהב טהור" (כה. ז.)

טעם לשם ה"כפרת", כותב רבי אברהם סבאע זצ"ל בספרו "צרור המזור": "לפי שהיא כפרה לכל תולדותם כאומרו 'בחסד ואמת יכופר עון', וכתוב 'אם יכופר עון בית עלי בזבח ובמנחה'. ואמרין 'בזבח ומנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר בדברי תורה שעולים על כל הקרבנות' (ראש השנה יח).

ולפי שידוע שהתורה לא נבראת אלא לעסוק בה תמיד, ואין כל אדם יכול לעמוד בזה, זולתי תינוקות של בית רבן שיש להם זה הכוח, והם היו ערבים על אביהם במתן תורה, וכשאינו עוסקין בה הקב"ה נפרע מן הערבים, דכתיב 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוץ'. והם מבטלים גזירות רעות כאומרו 'להשבית אויב ומתנקם'.

ואמרו 'ולשון רכה תשב"ר גר"ם' ראשי תיבות: תינוקות ש'ל בית ר'בן גזירות ריעות מ'בטלים.

לכן סמך כאן 'ועשית שנים כרובים זהב', רמז לתינוקות וילדים העוסקים בתורה, כי תרגום "ילד" - "רביא". בענין זה הם יהיו מגינים על עם ישראל.

"ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד" (כה. ל.)

הגמרא במסכת מנחות (דף צו.) אומרת על לחם הפנים, שמגביהין אותו לעולי רגלים ומראין בו לחם ואומרים להם "ראו חבתכם לפני המקום".

ורבי יהושע בן לוי אומר; נס גדול נעשה בלחם הפנים, סילוקו

לא ימיש מתוך האהל מהנץ החמה ועד סוף היום. רבי אליעזר ייסד ישיבה ברבאט, ושימש כראש הישיבה לחכמים שבאו, מכל הסביבה, ללמוד בעומקה של תורה. כל מגמתו היתה לחדש חידושים עם תלמידיו בבית המדרש. ואם קרה שהתחיל לעיין בפסקיו, וראה שמרוב עיונו נגרר במשא ומתן בתוס', במפרשי הגמרא ובפוסקים - עצר את פלפולו, ופסק בקיצור. זאת עשה כדי לא לבטל את תלמידיו, שהצטערו על כל רגע שהתבטל בשיעור, אף כי היה עסוק בו כדי לפסוק הלכה לדורות. וכפי שהוא בעצמו כותב: "מעט מהרבה כתבתי מפני שאין הפנאי מסכים מפני טרדת בית המדרש, לכן קיצרתי במקום שאמרו להאריך, שאם באתי לכתוב כל מה שיש לי לכתוב על אותו יסוד הבנוי בליבי, והיו שולחים אלי קלף, הייתי משיבם תשובות אלף, אבל מה אעשה ועלי להיות מקצר ועולה מפני ביטול התלמידים".

זקני חכמי מרכאש מספרים, כי כאשר היו מתקשים בדברי גמרא קשים, היו אומרים: 'זיבו אל מהרש"א דיאלנא אונשופו אש תא איקולי'. (תביאו את ספרו של המהרש"א "שלנו" ונראה מה הוא אומר). בהקשר לכך נשתמר בפי חכמי מרוקו סיפור מופלא: בילדותו התקשה רבי אליעזר בהבנת דברי המהרש"א על תוספות באחת ממסכתות הש"ס, וכשלא הצליח להבין את דבריו, התחיל לבכות. דלת בית המדרש נפתחה, וזקן הדור פנים, לבוש בג'לאביה, נכנס. שאלו הזקן: למה אתה בוכה? רבי אליעזר היה בטוח שאותו זקן אינו בקי בנבכי הסוגיות, בוודאי לא בדברי התוספות, על אחת כמה וכמה לא בדברי המהרש"א... על כן התחמק מלענות לו. לאחר הפצרות מרובות ענה לו הילד, והזקן הסביר לו את דברי התוספות בצורה כזו שדברי המהרש"א היו ברורים ביותר. מיד לאחר מכן נעלם הזקן.

באותו הלילה הגיע אליו הזקן בחלומו, ואמר לו כי הוא היה המהרש"א, וכי נשלח משמים להסביר לו את התוספות כהערכה לכך שהוא יגע ועמל בלימוד התורה הקדושה. עז היה רצונו של רבי אליעזר זיע"א לעלות לירושלים ולחיות שם את יתר שנותיו, אך לא עלתה בידו, ובשיא פריחתו נקטף בבוקרו של יום שבת קודש ג' באדר א' תקכ"א.

מורנו הרב רבי אליעזר די אבילה זיע"א רבה של העיר "רבאט" שבמרוקו, היה ממשפחת חכמים וסופרים גדולי התורה וההוראה. רבי אליעזר היה בן אחותו של הקדוש רבי חיים בן עטר זיע"א.

בהקשר לכך מסופר כי בהיותו ילד קטן כבן שבע, ביקר אצלם דודו רבי חיים בן עטר זיע"א, בעל "אור החיים" הקדוש, ושאל את אמו: היכן אליעזר? השיבה לו, שהוא בחצר. מבעד לדלת חדרו הסגורה נשמע רעש של ספסלים ושל שולחן. האור החיים הציץ מבעד לחור המנעול, וראה את אליעזר הקטן קופץ על הכיסאות כמנהג ילדים. כשסיים לקפוץ שאלו: מדוע תמיד כשאני בא לבקרך אתה רכון על ספר, ואלו עתה הינך מתנהג כך? השיב לו אליעזר, כי מעולם לא עשה כך, אלא ילדי השכונה כבר צוחקים על כך שאינו מתחבר אליהם, וכבר מספר ימים שהיצר הרע מתגרה בו ומשכנע אותו שכדאי לו לצאת החוצה ולשחק. על כן החליט לעשות פעם אחת את רצונו היצר, כדי שהלה יתן לו ללכת במנוחה לבית המדרש וללמוד תורה. ונהנה דודו מהתשובה.

מזן החיד"א זיע"א בספרו "שם הגדולים", מעיד על עומק עיונו וחרירותו של רבי אליעזר דא אבילה, וכך הוא כותב: "ומפי מגידי אמת שמעתי מהפלגת עיונו בעומק, חורפא וקלות, הפלא ופלא, וכבר העידו עליו רבני המערב בהסכמותיהם, ומתלמידיו שמעתי כגודל שקידתו, לא נתן שינה לעיניו כמעט, ונח נפשיה בן מ"ז שנה".

שקידתו של רבי אליעזר היתה יומם ולילה, ובקושי נתן שינה לעיניו. וכפי שמתאר חתנו בהקדמה לספריו: מיום היותו חי על האדמה נכספה וגם כלתה נפשו לשקוד על דלתות בית המדרש,

אנשי אמונה - תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

שגרתית "הכל בסדר", חזר ושאל בתמיחה כמי שידוע שאכן אירע משהו "הכל בסדר"?

"הכל בסדר - השיבו - אלא שאתמול קרה לנו נס גדול. אוטובוס נסע לאחור, ובנך מרדכי עמד מאחורי האוטובוס. הנהג לא שם לב אליו, הוא הפיל את מרדכי והמשיך לנסוע עליו". ר' יוסף הביט בהם בתמהון; "האוטובוס עלה עליו?" ובני ביתו ציינו באזניו את דבר הנס: "נס גדול נעשה לו, נס שהגלגלים לא פגעו בו בכלל".

"באיזו שעה זה קרה?" - התעניין. בשעה פלונית, השיבו לו. ר' יוסף חישב את השעה, ומצא כי בדיוק אז אמר לו רבי יהודה פינטו קרה נס לבנך ותשוב מיד לביתך.

ר' מרדכי קנפו היה מקורב מאד לרבי משה אהרן פינטו זיע"א. פעם אחת כששהה אביו ר' יוסף קנפו בקזבלנקה לרגל מסחרו, פגש שם את רבי יהודה פינטו זצ"ל, בנו של רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, ורבי יהודה אמר לו: תחזור מיד לטיזינית, כי היום קרה נס גדול לבנך מרדכי.

ר' יוסף קנפו התפלא: איזה נס יכל לקרות לבני? ומנין רבי יהודה פינטו יודע על כך?!

מכיון שחזקה עליו מצות ואמונת חכמים, הוא תכנן את צעדיו כך שמיד הוא יוכל לחזור לטיזינית. הדבר היה בלילה, וקשה היה לו מאד לחזור מיד לביתו. הוא נסע איפוא כל הלילה באוטובוס עד שהגיע לעירו בשעות הבוקר.

כשהגיע לביתו שאל את בני הבית לשלומם וכשקבל תשובה